

Sygn. akt: WA 22/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 lipca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Pietruszyński (przewodniczący)
SSN Edward Matwijów
SSN Jerzy Steckiewicz (sprawozdawca)

Protokolant : Agnieszka Kmiecik- Goławska

przy udziale prokuratora Naczelnej Prokuratury Wojskowej płk. Tadeusza Cieśli w sprawie 1. płk. w st. spocz. J. S. oskarżonego z art. 231 § 2 k.k. i inne, 2. A. S. oskarżonej z art. 271 § 4 k.k., po rozpoznaniu w Izbie Wojskowej na rozprawie w dniu 17 lipca 2014 r., apelacji wniesionych przez prokuratora na niekorzyść płk. w st. spocz. J. S. i obrońców oskarżonych od wyroku Wojskowego Sądu Okręgowego w W. z dnia 19 lutego 2014 r.

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że uchyla rozstrzygnięcie dotyczące uniewinnienia płk. w st. spocz. J. S. od zarzutu popełnienia przestępstwa określonego w art. 231 § 2 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. (pkt 1 orzeczenia) i w tym zakresie sprawę przekazuje Wojskowemu Sądowi Okręgowemu w W. do ponownego rozpoznania, natomiast w pozostałej części wyrok ten utrzymuje w mocy,

2. zwalnia płk. w st. spocz. J. S. od ponoszenia kosztów sądowych postępowania odwoławczego, a A. S. od ponoszenia tych wydatków.

UZASADNIENIE

Płk w st. spocz. J. S. oskarżony został o to, że:

1) „w bliżej nieustalonym dniu w drugiej połowie 1997 r. w B., będąc funkcjonariuszem publicznym z tytułu pełnienia czynnej służby wojskowej, zajmując stanowisko Dowódcy [...], działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, w kwocie nie mniejszej niż 5887,66 zł, przekroczył swoje uprawnienia w ten sposób, że wydał ustne polecenie podległemu sobie żołnierzowi zawodowemu – kpt. Z. C. – dowódcy [...], aby osobiście bądź poprzez swoich podwładnych spowodował on wyznaczenie i skierowanie żołnierzy służby zasadniczej oraz żołnierzy zawodowych wymienionej Jednostki Wojskowej celem wykonywania prac fizycznych, w szczególności o charakterze ogólnobudowlanym, wykonywanych na terenie jego nieruchomości, zabudowanej domem jednorodzinny, w m. R., w tym przygotowywania betonu, wykonywania wylewek, wykonywania fundamentu pod ogrodzenie, noszenie materiałów budowlanych, tynkowania budynku, pomocy przy wymianie okien, pomocy przy pracach hydraulika, gipsowaniu i malowaniu ścian i sufitu, podwieszaniu sufitu płytami gipsowymi, sprzątaniu terenu oraz wycięcia drzew oraz całodobowym dozorowaniu posesji, które to czynności wykraczały poza codzienny tok służby wojskowej w [...], w wyniku czego do wskazanych wyżej prac zostali wyznaczeni i skierowani następujący żołnierze służby wojskowej: [...] czym działał na szkodę interesu publicznego i prywatnego”,

tj. o popełnienie przestępstwa określonego w art. 231 § 2 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k.;

2) „w nieustalonym dniu w drugiej połowie 2002 r. w Z., pełniąc zawodową służbę wojskową na stanowisku Komendanta [...], działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej przez [...], będące gospodarstwem pomocniczym [...], przekroczył swoje uprawnienia w ten sposób, że polecił Szefowi [...] wskazanej Jednostki – płk. J. K., zobowiązanemu z racji zajmowanego stanowiska do nadzorowania działalności kasyna, wyznaczyć i kierować żołnierzy służby zasadniczej wymienionej Jednostki Wojskowej do wskazanego obiektu, celem wykonywania prac fizycznych związanych z obsługą organizowanych na jego terenie uroczystości oraz do wykonywania innych prac fizycznych związanych z bieżącą działalnością K.

[...], a także kierować pojazdy służbowe [...] na potrzeby przedmiotowego K., co spowodowało, iż: w okresie od 1 sierpnia 2002 r. do 8 listopada 2006 r. w przedmiotowym K. wskazane prace wykonywało 33 ustalonych żołnierzy służby zasadniczej, tj.: [...]

w wyniku, czego k/ osiągnęło korzyść majątkową w kwocie nie mniejszej niż 32 470,85 zł, zaś w okresie od 28 grudnia 2004 r. do 7 września 2006 r. wykorzystywany był na potrzeby przedmiotowego k. pojazd służbowy Lublin Towos: - z kierowcą szer. T. L.: w dniu 28.12.2004 r., na podstawie rozkazu wyjazdu serii [...], z B. K., na trasie Z.-L.-Z., tj. na odcinku 22 kilometrów; [...]

w wyniku, czego k/ osiągnęło korzyść majątkową w kwocie nie mniejszej niż 957, 21 zł, tj. w łącznej kwocie nie mniejszej niż 33 428, 06 zł, czym działał na szkodę interesu publicznego i prywatnego,

tj. popełnienia przestępstwa określonego w art. 231 § 2 k.k.;

3/ w dniu 28 maja 2003 r. w Z., pełniąc zawodową służbę wojskową na stanowisku Komendanta [...], przekroczył swoje uprawnienia w ten sposób, że wydał ustną zgodę J. K. na nieodpłatne użytkowanie sprzętu [...] znajdującego się w „Gabiniecie [...]”, podczas, gdy z treści umowy, z dnia 28 maja 2003 r., jej aneksu, z dnia 2 lutego 2004 r. oraz z umowy, z dnia 6.09.2004 r. zawartej pomiędzy nim, jako administratorem nieruchomości będącej w zarządzie MON, a J. K. wynikało, iż dotyczyły one wyłącznie najmu lokalu użytkowego, o łącznej powierzchni 26 m², znajdującego się w budynku nr [...], położonym na działce nr [...], na okres od dnia 1 lutego 2003r. do dnia 29 września 2004 r., przez co spowodował osiągnięcie przez J. K. korzyści majątkowej w kwocie 1.449,60 zł, czym działał na szkodę interesu publicznego,

tj. o popełnienie przestępstwa określonego w art. 231 § 2 k.k.;

4/ „w nieustalonym dniu na przełomie II i III kwartału 2003 r. w Z., pełniąc zawodową służbę wojskową na stanowisku Komendanta [...], działając w celu osiągnięcia przez E. S. - Zastępcę Szefa [...] korzyści majątkowej w kwocie nie mniejszej niż 9,48 zł przekroczył swoje uprawnienia w ten sposób, że za pośrednictwem osoby pełniącej obowiązki Kierownika Wojskowej Administracji [...]

polecił spowodowanie wykonania na terenie posesji wymienionego E.S., w m. S., prac o charakterze remontowo- budowlanym, w wyniku czego prace te, polegające na ułożeniu terakoty wewnątrz budynku mieszkalnego zostały w nieustalonym dniu na przełomie II i III kwartału 2003 r., przez nie mniej niż 1 godzinę wykonane przez B. S., zatrudnionego w Wojskowej [...] na stanowisku murarza, czym działał na szkodę interesu publicznego i prywatnego”,

tj. popełnienia przestępstwa określonego w art. 231 § 2 k.k.;

5/ „w okresie od dnia 1 października 2003 r. do dnia 21 grudnia 2003 r. w Z., pełniąc zawodową służbę wojskową na stanowisku Komendanta [...], będąc na podstawie pkt 11 części III karty opisu stanowiska Komendanta [...] zobowiązanym do podejmowania decyzji w zakresie właściwego wydatkowania środków finansowych, działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej przez Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Uslugowo-Handlowe „M.”, w toku dwóch postępowań o udzielenie zamówienia publicznego w trybie zapytania o cenę wszedł w porozumienie z właścicielem wyżej wymienionego Przedsiębiorstwa – K. K., w ten sposób, że:

a/ w nieustalonym dniu w październiku 2003 r., nie później niż dnia 28 października 2003 r. udzielił mu informacji odnośnie zakładanej przez Centrum [...] wysokości wydatków na wykonanie i montaż 250 mb ogrodzenia, ujawniając w ten sposób osobie nieuprawnionej informację, którą uzyskał w związku z wykonywaniem czynności służbowych, a której ujawnienie mogło narazić na szkodę prawnie chroniony interes, w następstwie, czego informację tę wykorzystano w ofercie nr 2, złożonej w dniu 29 października 2003 r., przez P.P.U.H. „M., oraz nakłaniał go do przedstawienia fikcyjnych ofert w imieniu pozostałych podmiotów biorących udział w przetargu, co ten uczynił, uzyskując zamówienie o wartości 53 631, 08 zł;

b/ w nieustalonym dniu pomiędzy 1 października 2003 r. a 21 grudnia 2003 r. udzielił mu informacji odnośnie zakładanej przez Centrum [...] wysokości wydatków na wykonanie i montaż 180 mb ogrodzenia, ujawniając w ten sposób osobie nieuprawnionej informację, którą uzyskał w związku z wykonywaniem czynności służbowych, a której ujawnienie mogło narazić na szkodę prawnie chroniony interes, w następstwie, czego informację tę wykorzystano w ofercie nr 2, złożonej w

dniu 22 grudnia 2003 r., przez P.P.U.H. „M.” co ten uczynił, uzyskując zamówienie o wartości 38 454, 51 zł,

czym działał na szkodę interesu publicznego”,

tj. popełnienia przestępstwa określonego w art. 231 § 2 kk w zb. z art. 305 § 1 kk w zb. z art. 266 § 2 kk w zw. z art. 12 k.k.;

6/ „w nieustalonym dniu w III kwartale 2003 r., w Z., pełniąc zawodową służbę wojskową na stanowisku Komendanta [...], działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, w kwocie nie mniejszej niż 18,96 zł przekroczył swoje uprawnienia w ten sposób, że za pośrednictwem osoby pełniącej obowiązki Kierownika Wojskowej [...] polecił spowodowanie wykonania na terenie swojej posesji, w m. R., prac o charakterze remontowo-budowlanym, w wyniku czego prace te, polegające na wykonaniu przegrodzenia dla psa, przy użyciu siatki drucianej oraz słupków z metalowych rurek zostały w nieustalonym dniu, w III kwartale 2003 r., przez 2 godziny, podczas ustawowego czasu pracy wykonane przez B. S., zatrudnionego w Wojskowej [...] na stanowisku murarza, czym działał na szkodę interesu publicznego i prywatnego”,

tj. popełnienia przestępstwa określonego w art. 231 § 2 k.k.;

7/ „w okresie od dnia 21 listopada 2003 r. do dnia 29 grudnia 2003 r. w Z., pełniąc zawodową służbę wojskową na stanowisku Komendanta [...], będąc na podstawie pkt 11 części III karty opisu stanowiska Komendanta Centrum Szkolenia zobowiązany do podejmowania decyzji w zakresie właściwego wydatkowania środków finansowych, działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej przez Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowo-Handlowe „M.”, w łącznej kwocie 92 085, 59 zł oraz na szkodę interesu publicznego, nie dopełnił swoich obowiązków oraz poświadczył nieprawdę co do okoliczności mających znaczenie prawne w ten sposób, że:

a) zatwierdził protokół odbioru robót wykonanych sposobem zleconym, z dnia 21 listopada 2003 r. stwierdzający, iż po zapoznaniu się z dokumentami realizowanych robót i ich zakresem oraz dokonaniem przeglądu, roboty częściowe polegające na wymianie ogrodzenia o długości 100 mb zostały wykonane zgodnie z treścią umowy z dnia 3 listopada 2003 r. i jej warunkami technicznymi, bez usterek,

podczas gdy w rzeczywistości, według stanu na dzień 21 listopada 2003 r., przedmiotowe roboty nie zostały wykonane, a następnie w dniu 25 listopada 2003 r. zatwierdził do wypłaty fakturę VAT, wystawioną w dniu 21 listopada 2003 r. przez P.P.U.H. „M.”, składając na niej własnoręczny podpis, w następstwie, czego w dniu 25 listopada 2003 r. Centrum [...] dokonało przelewu na konto wspomnianego Przedsiębiorstwa nienależnej kwoty pieniężnej w wysokości 16 050 zł;

b) zatwierdził protokół odbioru robót wykonanych sposobem zleconym, z dnia 15 grudnia 2003 r. stwierdzający, iż po zapoznaniu się z dokumentami realizowanych robót i ich zakresem oraz dokonaniem przeglądem roboty, polegające na wymianie ogrodzenia o długości 150 mb zostały wykonane zgodnie z treścią umowy z dnia 3 listopada 2003 r. i jej warunkami technicznymi, bez usterek, podczas gdy w rzeczywistości, według stanu na dzień 15 grudnia 2003 r. przedmiotowe roboty nie zostały wykonane, a następnie w dniu 19 grudnia 2003 r. zatwierdził do wypłaty fakturę VAT, wystawioną w dniu 15 grudnia 2003 r. przez P.P.U.H. „M.”, składając na niej własnoręczny podpis, w następstwie czego w dniu 19 grudnia 2003 r. Centrum [...] dokonało przelewu na konto wspomnianego Przedsiębiorstwa nienależnej kwoty pieniężnej w wysokości 37 581,08 zł;

c) zatwierdził protokół odbioru robót wykonanych sposobem zleconym, z dnia 29 grudnia 2003 r. stwierdzający, iż po zapoznaniu się z dokumentami realizowanych robót i ich zakresem oraz dokonaniem przeglądem, roboty polegające na wymianie ogrodzenia o długości 180 mb zostały wykonane zgodnie z treścią umowy z dnia 23 grudnia 2003 r. i jej warunkami technicznymi, bez usterek, podczas gdy w rzeczywistości, według stanu na dzień 29 grudnia 2003 r. przedmiotowe roboty nie zostały wykonane, a następnie w dniu 29 grudnia 2003 r. zatwierdził do wypłaty fakturę VAT, wystawioną tego samego dnia przez P.P.U.H. „M.”, składając na niej własnoręczny podpis, w następstwie czego w dniu 30 grudnia 2003 r. Centrum [...] dokonało przelewu na konto wspomnianego Przedsiębiorstwa nienależnej kwoty pieniężnej w wysokości 38 454,51 zł,

tj. popełnienia przestępstwa określonego w art. 231 § 2 kk w zb. z art. 271 § 3 kk w zw. z art. 12 k.k.;

8/ „w nieustalonym dniu jesienią 2004 r. w . pełniąc zawodową służbę wojskową na stanowisku Komendanta [...], działając w celu osiągnięcia przez E. S. - Zastępcę

Szeffa [...] korzyści majątkowej w kwocie nie mniejszej niż 149,10 zł przekroczył swoje uprawnienia w ten sposób, że za pośrednictwem Zastępcy Kierownika [...] – W. S. polecił spowodowanie wykonania na terenie posesji wymienionego, w m. S., prac o charakterze remontowo-budowlanym, w wyniku czego prace te, polegające na wykonaniu wykopów pod słupki narożne i osadzeniu słupków w betonie, służących jako konstrukcja wiaty zostały w nieustalonych dniach, jesienią 2004 r. przez nie mniej niż 2 dni, każdorazowo po nie mniej niż 5 godzin, podczas ustawowego czasu pracy wykonane przez J. L., zatrudnionego w Wojskowej [...] na stanowisku murarza oraz przez S. S., zatrudnionego na stanowisku robotnika budowlanego, czym działał na szkodę interesu publicznego i prywatnego”,

tj. popełnienia przestępstwa określonego w art. 231 § 2 k.k.;

9/ „w nieustalonym dniu, jesienią 2004 r. w nieustalonym miejscu, pełniąc zawodową służbę wojskową na stanowisku Komendanta [...], działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, w kwocie nie mniejszej niż 149,10 zł przekroczył swoje uprawnienia w ten sposób, że za pośrednictwem Zastępcy Kierownika [...] – W. S. polecił spowodowanie wykonania na terenie swojej posesji, w m. R., prac o charakterze remontowo-budowlanym, w wyniku czego prace te, polegające na zbudowaniu murowanego grilla zostały w nieustalonych dniach, jesienią 2004 r. przez nie mniej niż 2 dni, każdorazowo po nie mniej niż 5 godzin, podczas ustawowego czasu pracy wykonane przez J. L., zatrudnionego w Wojskowej [...] na stanowisku murarza oraz przez S. S., zatrudnionego na stanowisku robotnika budowlanego, czym działał na szkodę interesu publicznego i prywatnego”,

tj. popełnienia przestępstwa określonego w art. 231 § 2 k.k.;

10/ „w okresie od dnia 6 stycznia 2004 r. do dnia 30 listopada 2005 r. w Z., pełniąc obowiązki dowódcy [...], działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej przez K. W [...], będące gospodarstwem pomocniczym [...], w kwocie nie mniejszej niż 3811,49 zł oraz przez Wojskowy Dom Wypoczynkowy [...], będącym zakładem budżetowym, w kwocie 4703,06 zł przekroczył swoje uprawnienia w ten sposób, że:

- w dniu 6 stycznia 2004 r., na podstawie rozkazu dowódcy [...], z dnia 6 stycznia 2004 r. przydzielił limity eksploatacyjne dla wojskowych stacji telefonicznych: [...] - zainstalowanych w K. [...], będącym gospodarstwem pomocniczym Centrum [...] w

ilości 4800 impulsów oraz w Wojskowym Domu Wypoczynkowym, będącym zakładem budżetowym w ilości 4800 impulsów;

- w dniu 16 grudnia 2004 r., na podstawie rozkazu dowódcy [...], z dnia 16 grudnia 2004 r. przydzielił limity eksploatacyjne dla wojskowych stacji telefonicznych: [...] - zainstalowanych w K., będącym gospodarstwem pomocniczym Centrum [...] w ilości 4800 impulsów oraz w Wojskowym Domu Wypoczynkowym, będącym zakładem budżetowym w ilości 4800 impulsów;

- w dniu 30 listopada 2005 r., na podstawie rozkazu dowódcy [...], z dnia 30 listopada 2005 r. przydzielił limity eksploatacyjne dla wojskowych stacji telefonicznych: [...] - zainstalowanych w K., będącym gospodarstwem pomocniczym Centrum [...] w ilości 4800 impulsów oraz w Wojskowym Domu Wypoczynkowym, będącym zakładem budżetowym w ilości 4800 impulsów, w wyniku czego K. [...] wykorzystało 10 773 impulsów, zaś Wojskowym Domu Wypoczynkowym 13 293 impulsów, czym działał na szkodę interesu publicznego”,

tj. popełnienia przestępstwa określonego w art. 231 § 2 kk w zw. z art. 12 k.k.;
11/ „w nieustalonym dniu w okresie pomiędzy drugim kwartałem 2004 r. a trzecim kwartałem 2006 r., w Z., pełniąc zawodową służbę wojskową na stanowisku Komendanta [...], działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, w kwocie nie mniejszej niż 30,99 zł przekroczył swoje uprawnienia w ten sposób, że za pośrednictwem osoby pełniącej obowiązki Kierownika Wojskowej Administracji [...] polecił spowodowanie wykonania na terenie swojej posesji, w m. R., prac o charakterze remontowo-budowlanym, w wyniku czego prace spawalnicze przy furtce wejściowej zostały w nieustalonym dniu, w okresie pomiędzy drugim kwartałem 2004 r. a trzecim kwartałem 2006 r., przez nie mniej niż 1 dzień, przez nie mniej niż 3 godziny podczas ustawowego czasu pracy wykonane przez W. T., zatrudnionego w Wojskowej Administracji na stanowisku spawacza, czym działał na szkodę interesu publicznego i prywatnego”,

tj. popełnienia przestępstwa określonego w art. 231 § 2 k.k.;

12/ „w nieustalonym dniu w okresie pomiędzy drugim kwartałem 2005 r. a trzecim kwartałem 2006 r., w Z., pełniąc zawodową służbę wojskową na stanowisku Komendanta [...], działając w celu osiągnięcia przez E. S. - Zastępcę Szefa [...] korzyści majątkowej w kwocie nie mniejszej niż 167,55 zł przekroczył swoje

uprawnienia w ten sposób, że za pośrednictwem osoby pełniącej obowiązki Kierownika Wojskowej [...] polecił spowodowanie wykonania na terenie posesji wymienionego, w m. S., prac o charakterze remontowo-budowlanym, w wyniku czego prace te, polegające na zespawaniu metalowych elementów wiaty zostały w okresie pomiędzy drugim kwartałem 2005 r. a trzecim kwartałem 2006 r., przez nie mniej niż 3 dni, każdorazowo po nie mniej niż 5 godzin wykonane przez W. T., zatrudnionego w Wojskowej Administracji na stanowisku spawacza, czym działał na szkodę interesu publicznego i prywatnego”,

tj. popełnienia przestępstwa określonego w art. 231 § 2 k.k.;

13/ „w nieustalonym dniu w czerwcu 2006 r., w Z., pełniąc zawodową służbę wojskową na stanowisku Komendanta [...], działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej przez Wojskowy Klub Sportowy [...], w kwocie nie mniejszej niż 278,85 zł, przekroczył swoje uprawnienia w ten sposób, że polecił st. chor. P. K. - podoficerowi zaopatrzenia, wyznaczyć żołnierzy służby zasadniczej do wykonania prac fizycznych przy układaniu kostki brukowej przed domkiem kempingowym nr [...], znajdującym się na terenie Wojskowego Klubu Sportowego [...], w następstwie czego trzech ustaleni żołnierze, tj.: szer. D. T., przez dwa dni, każdorazowo po 10 godzin, szer. M. S., przez nie mniej niż 3 dni, każdorazowo po 7 godzin oraz szer. A. W., przez nie mniej niż 3 dni, każdorazowo po nie mniej niż 8 godzin, pod nadzorem st. chor. P. K. w okresie czerwiec - lipiec 2006 r. wykonali prace polegające na przekopaniu gruntu, wykonaniu podłoża z piasku i cementu oraz ułożeniu kostki brukowej na werandzie wymienionego domku, na powierzchni 25,2 m² które to czynności wykraczały poza codzienny tok służby wojskowej, czym działał na szkodę interesu publicznego i prywatnego”,

tj. popełnienia przestępstwa określonego w art. 231 § 2 k.k.;

14/ „w okresie od dnia 23 czerwca 2006 r. do dnia 27 czerwca 2007 r. w Z., pełniąc zawodową służbę wojskową na stanowisku Komendanta [...], działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia przez nieustalone osoby cywilne korzyści osobistej oraz korzyści majątkowej, w łącznej kwocie nie mniejszej niż 366,90 zł przekroczył swoje uprawnienia w ten sposób, że:

a/ w dniu 23 czerwca 2006 r., na terenie [...], w celu osiągnięcia przez nie mniej niż 20 nieustalonych osób cywilnych korzyści osobistej oraz majątkowej w kwocie nie mniejszej niż 258,00 zł polecił mjr D. K.- Kierownikowi [...], będącemu na podstawie Rozkazu Dziennego Komendanta [...] z dnia 22 czerwca 2006 r. wyznaczonym do wykonywania obowiązków kierownika strzelania szkolnego nr [...] w trakcie treningu strzeleckiego dla kadry nie wykonującej strzelania, aby ten za pośrednictwem żołnierzy zawodowych [...], wykonujących w trakcie przedmiotowego strzelania obowiązki instruktorów, w osobach [...] spowodował, aby udostępnił oni wymienionym osobom cywilnym swoją broń służbową, tj. 9 mm pist. wz. P-83, celem oddawania strzałów, w wyniku czego wymienione osoby cywilne oddały łącznie nie mniej niż 200 strzałów;

b/ w dniu 23 czerwca 2006 r., na terenie S., w celu osiągnięcia przez nie mniej niż 20 nieustalonych osób cywilnych korzyści osobistej oraz majątkowej w kwocie nie mniejszej niż 105,60 zł polecił st. chor. szt. P. L.- Komendantowi Szkoły [...], będącemu na podstawie Rozkazu Dziennego Komendanta [...] z dnia 22 czerwca 2006 r. wyznaczonym do wykonywania obowiązków kierownika strzelania z kbks w trakcie treningu strzeleckiego dla kadry nie wykonującej strzelania, aby ten zezwolił wymienionym osobom cywilnym na oddawanie strzałów z broni służbowej [...] - 5, 6 mm kbks, w wyniku czego wymienione osoby cywilne oddały łącznie nie mniej 160 strzałów;

c) w dniu 27 czerwca 2006 r., na terenie Strzelnicy, w celu osiągnięcia przez nieustalonego obywatela [...], wchodzącego w skład delegacji Parlamentarnej Grupy Przyjaźni Polsko[...] korzyści osobistej oraz majątkowej w kwocie 3,30 zł polecił st. chor. szt. P. L.- Komendantowi Szkoły [...], będącemu na podstawie Rozkazu Dziennego Komendanta [...] z dnia 26 czerwca 2006 r. wyznaczonym do wykonywania obowiązków kierownika strzelania z kbks w trakcie treningu strzeleckiego dla kadry nie wykonującej strzelania, aby ten zezwolił wymienionemu obywatelowi na oddawanie strzałów z broni służbowej [...] -5,6 mm kbks, w wyniku czego osoba ta oddała pięć strzałów, czym działał na szkodę interesu publicznego”,
tj. popełnienia przestępstwa określonego w art. 231 § 2 kk w zw. z art. 12 k.k.;
15/ „w dniu 27 czerwca 2006 r., w Z., na terenie S., pełniąc zawodową służbę wojskową na stanowisku Komendanta [...], działając w celu osiągnięcia przez nie

mniej niż 10 nieustalonych osób wchodzących w skład delegacji Parlamentarnej Grupy [...] korzyści osobistej oraz majątkowej w kwocie nie mniejszej niż 129,00 zł polecił mjr D. K. - Kierownikowi [...], będącemu na podstawie Rozkazu Dziennego Komendanta [...] z dnia 26 czerwca 2006 r. wyznaczonym do wykonywania obowiązków kierownika treningu z [...] w trakcie treningu strzeleckiego dla kadry nie wykonującej strzelania, aby ten za pośrednictwem żołnierzy zawodowych, wykonujących w trakcie przedmiotowego strzelania obowiązki instruktorów, w osobach: [...], spowodował, aby udostępnił oni wymienionym osobom cywilnym swoją broń służbową, tj. 9 mm pist. wz. P-83, celem oddawania strzałów, w wyniku czego wymienione osoby cywilne oddały łącznie nie mniej niż 100 strzałów, a następnie chcąc, aby wymieniony kierownik treningu z [...] dokonał czynu zabronionego polegającego na poświadczeniu nieprawdy w dokumencie w postaci zapotrzebowania - protokołu zużycia Nr 426/amun, co do okoliczności mającej znaczenie prawne, polegającej na złożeniu własnoręcznego podpisu pod adnotacją stwierdzającą, iż przedmiotowy trening strzelecki odbył się z udziałem kadry [...], amunicji nakłaniał go do tego, czym działał na szkodę interesu publicznego”,
tj. popełnienia przestępstwa określonego w art. 231 § 2 kk w zb. z art. 18 § 2 kk w zw. z art. 271 § 3 k.k”.

A. S. oskarżona została o to, że:

„ w dniu 15 grudnia 2003 r. w Z., działając wspólnie i w porozumieniu z cyw. W. S. oraz cyw. J. K., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej przez Przedsiębiorstwo Produkcyjno - Usługowo - Handlowe „M.”, w kwocie 37 581, 08 zł, będąc członkiem komisji powołanej do odbioru robót wykonanych sposobem zleconym, poświadczyła nieprawdę co do okoliczności mającej znaczenie prawne w ten sposób, że w protokole odbioru robót wykonanych sposobem zleconym, z dnia 15 grudnia 2003 r. stwierdziła, iż po zapoznaniu się z dokumentami realizowanych robót i ich zakresem oraz dokonaniem przeglądem roboty polegające na wymianie ogrodzenia o długości 150 mb zostały wykonane zgodnie z treścią umowy z dnia 3 listopada 2003 r. i jej warunkami technicznymi, bez usterek, po czym złożyła własnoręczny podpis, podczas, gdy w rzeczywistości według stanu na dzień 15 grudnia 2003 r. przedmiotowe roboty nie zostały wykonane, co skutkowało

wystawieniem przez P.P.U.H. „M.”, faktury VAT, z dnia 15 grudnia 2003 r., w następstwie czego w dniu 19 grudnia 2003 r. Centrum [...] dokonało przelewu na konto wspomnianego Przedsiębiorstwa nienależnej kwoty pieniężnej w wysokości 37 581,08 zł”,

tj. o popełnienie przestępstwa określonego w art. 271 § 3 k.k.

Wyrokiem z dnia 19 lutego 2014 r., Wojskowy Sąd Okręgowy w W.

orzekł:

I. na podstawie art. 414 § 1 kpk w zw. z art. 17 § 1 pkt. I kpk oskarżonego płk w st. spocz. J. S. uniewinnia od zarzutu popełnienia inkryminowanego w pkt. 1 aktu oskarżenia czynu zabronionego, tj. od przestępstwa określonego w art. 231 § 2 kk w zw. z art. 45 1 kk;

II. na podstawie art. 414 § 1 kpk w zw. z art. 17 § 1 pkt. 1 kpk oskarżonego płk w st. spocz. J. S. uniewinnia od zarzutu popełnienia inkryminowanego w pkt. 3 aktu oskarżenia czynu zabronionego, tj. od przestępstwa określonego w art. 231 § 2 kk;

III. na podstawie art. 414 § 1 kpk w zw. z art. 17 § 1 pkt. 1 kpk oskarżonego płk w st. spocz. J. S. uniewinnia od zarzutu popełnienia inkryminowanego w pkt. 5 aktu oskarżenia czynu zabronionego, tj. od przestępstwa określonego w art. 231 § 2 kk w zb. z art. 305 § 1 kk w zb. z art. 266 § 2 kk w zw. z art. 12 kk;

IV. na podstawie art. 632 pkt. 2 kpk oraz art. 633 kpk koszty procesu w 3/30 ponosi Skarb Państwa;

oskarżonego płk w spocz. J. S. uznaje za winnego tego, że:

w nieustalonym dniu w drugiej połowie 2002 roku w Z., pełniąc zawodową służbę wojskową na stanowisku Komendanta [...], działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej przez K. [...], będące gospodarstwem pomocniczym [...], przekroczył swoje uprawnienia w ten sposób, że polecił Szefowi [...] wskazanej Jednostki - płk J. K., zobowiązanemu z racji zajmowanego stanowiska do nadzorowania działalności kasyna, wyznaczać i kierować żołnierzy służby zasadniczej wymienionej Jednostki Wojskowej do wskazanego kasyna, celem wykonywania tam prac fizycznych związanych z obsługą organizowanych na jego terenie uroczystości oraz do wykonywania innych prac fizycznych związanych z bieżącą

działalnością K. [...], w wyniku czego w okresie od 1 sierpnia 2002 roku do 8 listopada 2006 roku w przedmiotowym K. wskazane prace wykonywali ustaleniu żołnierze służby zasadniczej, tj: [...]

czego wzmiankowane kasyno wojskowe osiągnęło korzyść majątkową w kwocie nie mniejszej niż 32.470,85 złotych,

tj. za winnego popełnienia przestępstwa określonego w art. 231 § 2 kk;

VI. oskarżonego **płk w w st. spocz. J. S.** uznaje za winnego popełnienia czynu zabronionego zarzuconego mu w pkt.4 aktu oskarżenia, tj. przestępstwa określonego w art. 231 § 2kk;

VII. oskarżonego **płk w st. spocz J. S.** uznaje za winnego popełnienia czynu zabronionego zarzuconego mu w pkt.6 aktu oskarżenia, tj. przestępstwa określonego w art. 231 § 2 kk;

VIII. oskarżonego **płk w st. spocz J. S.** uznaje za winnego popełnienia czynu zabronionego zarzuconego mu w pkt.8 aktu oskarżenia, tj. przestępstwa określonego w art. 231 § 2kk;

IX. oskarżonego **płk w st. spocz J. S.** uznaje za winnego popełnienia czynu zabronionego zarzuconego mu w pkt.9 aktu oskarżenia, tj. przestępstwa określonego w art. 231 § 2kk;

X. oskarżonego **płk w st. spocz J. S.** uznaje za winnego popełnienia czynu zabronionego zarzuconego mu w pkt. II aktu oskarżenia, tj. przestępstwa określonego w art. 231 § 2kk;

XI. oskarżonego **płk w st. spocz J. S.** uznaje za winnego popełnienia czynu zabronionego zarzuconego mu w pkt.12 aktu oskarżenia, tj. przestępstwa określonego w art. 231 § 2 kk;

XII. oskarżonego **płk w st. spocz. J. S.** uznaje za winnego popełnienia czynu zabronionego zarzuconego mu w pkt.13 aktu oskarżenia, tj. przestępstwa określonego w art. 231 §2kk;

uznając przy tym, iż wzmiankowanych czynów zabronionych opisanych w pkt. 4, 6, 8, 9, 11, 12 oraz 13 aktu oskarżenia dopuścił się działając w warunkach tzw. ciągu przestępstw określonym w art. 91 § 1 kk;

XIII. oskarżonego **płk w st. spocz. J. S.** uznaje za winnego popełnienia czynu zabronionego zarzuconego mu w pkt.7 aktu oskarżenia, tj. przestępstwa określonego w art. 231 § 2 kk w zw. z art. 271 § 3 kk w zw. z art. 12 kk;

XIV. oskarżonego **płk w st. spocz. J. S.** uznaje za winnego popełnienia czynu zabronionego zarzuconego mu w pkt. 10 aktu oskarżenia, tj. przestępstwa określonego w art. 231 § 2 kk w zw. z art. 12 kk;

XV. oskarżonego **płk w st. spocz. J. S.** uznaje za winnego tego, że:

w okresie od dnia 23 czerwca 2006 roku do dnia 27 czerwca 2006 roku w Z. pełniąc zawodową służbę wojskową na stanowisku Komendanta [...], działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści osobistej przez nieustalone osoby cywilne, przekroczył swoje uprawnienia postępując w ten sposób, że:

- w dniu 23 czerwca 2006 roku na terenie Strzelnicy [...], polecił mjr D. K. - Kierownikowi [...], będącemu na podstawie Rozkazu Dziennego Komendanta [...] z dnia 22 czerwca 2006 roku wyznaczonym do wykonywania obowiązków kierownika strzelania szkolnego [...], żeby w trakcie odbywającego się treningu strzeleckiego kadry, za pośrednictwem ustalonych żołnierzy zawodowych [...] spowodował, aby udostępnił oni nieustalonym osobom cywilnym swoją broń służbową, tj. 9 mm pistolety wz. P-83, w wyniku czego osoby te oddawały następnie strzały z tejże broni,

- w dniu 23 czerwca 2006 roku na terenie Strzelnicy, polecił st. chor. szt. P. L. - Komendantowi Szkoły [...], będącemu na podstawie Rozkazu Dziennego Komendanta [...] z dnia 22 czerwca 2006 roku wyznaczonym do wykonywania obowiązków kierownika strzelania z kbks, żeby w trakcie odbywającego się treningu strzeleckiego dla kadry, ten zezwolił nieustalonym osobom cywilnym na oddawanie strzałów z broni służbowej - tj. 5,6 mm kbks, w wyniku czego osoby te oddawały następnie strzały z tejże broni,

- w dniu 27 czerwca 2006 roku na terenie Strzelnicy, polecił st. chor. szt. P. L. - Komendantowi Szkoły [...], będącemu na podstawie Rozkazu Dziennego Komendanta [...] z dnia 26 czerwca 2006 roku wyznaczonym do wykonywania obowiązków kierownika strzelania z kbks, żeby w trakcie odbywającego się treningu strzeleckiego dla kadry, ten zezwolił nieustalonemu obywatelowi [...]

wchodzącemu w skład delegacji Parlamentarnej Grupy [...], na oddawanie strzałów z broni służbowej - tj. 5,6 mm kbks, w wyniku czego osoba ta oddała następnie pięć strzałów z tej broni,

tj. za winnego popełnienia przestępstwa określonego w art. 231 § 2 kk w zw. z art. 12 kk;

XVI. oskarżonego **płk w st. spocz J. S.** uznaje za winnego tego, że:

w dniu 27 czerwca 2006 roku w Z. na terenie Strzelnicy, pełniąc zawodową służbę wojskową na stanowisku Komendanta [...], działając w celu osiągnięcia przez grupę nieustalonych osób cywilnych wchodzących w skład delegacji Parlamentarnej [...] korzyści osobistej, polecił mjr D. K. - Kierownikowi [...], będącemu na podstawie Rozkazu Dziennego Komendanta [...] z dnia 26 czerwca 2006 roku wyznaczonym do wykonywania obowiązków kierownika treningu z [...], żeby w trakcie odbywającego się treningu strzeleckiego dla kadry, za pośrednictwem ustalonych żołnierzy zawodowych spowodował, aby udostępnił oni wymienionym osobom cywilnym swoją broń służbową, tj. 9 mm pistolety wz. P-83, w wyniku czego osoby te oddawały następnie strzały z tejże broni, a następnie chcąc, aby wymieniony kierownik treningu dokonał czynu zabronionego polegającego na poświadczeniu nieprawdy w dokumencie w postaci zapotrzebowania-protokołu zużycia Nr [...] /amun. co do okoliczności mającej znaczenie prawne, poprzez złożenie podpisu pod adnotacją stwierdzającą, iż przedmiotowy trening strzelecki odbył się z udziałem kadry [...], nakłaniał go do tego,

tj. za winnego popełnienia przestępstwa określonego w art. 231 § 2 kk w zb. z art. 18 § 2 kk w zw. z art. 271 § 3 kk;

i za to

skazał go

- za czyn opisany w pkt. V na podstawie art. 231 § 2 kk na karę 1 /jednego/ roku pozbawienia wolności, oraz na podstawie art. 33 § 2 kk na karę grzywny w wymiarze 30 /trzydziestu/ stawek dziennych, ustalając na zasadzie art. 33 § 3 kk wysokość stawki dziennej na kwotę 100 /stu/ złotych,

- za czyny z pkt. 4, 6, 8, 9, 11, 12 i 13 aktu oskarżenia na podstawie art. 231 §

2 kk w zw. z art. 91 § 1 kk na karę 1 /jednego/ roku i 6 /sześciu/ miesięcy pozbawienia wolności, oraz na podstawie art. 33 § 2 kk na karę grzywny w wymiarze 50 /pięćdziesięciu/ stawek dziennych, ustalając na zasadzie art. 33 § 3 kk wysokość stawki dziennej na kwotę 100 /stu/ złotych,

- za czyn z pkt. 7 aktu oskarżenia na podstawie art. 231 § 2 kk na karę 1 /jednego/ roku i 3 /trzech/ miesięcy pozbawienia wolności, oraz na podstawie art. 33 § 2 kk na karę grzywny w wymiarze 50 /pięćdziesięciu/ stawek dziennych, ustalając na zasadzie art. 33 § 3 kk wysokość stawki dziennej na kwotę 100 /stu/ złotych,

- za czyn z pkt. 10 aktu oskarżenia na podstawie art. 231 § 2 kk na karę 1 /jednego/ roku pozbawienia wolności, oraz na podstawie art. 33 § 2 kk na karę grzywny w wymiarze 50 /pięćdziesięciu/ stawek dziennych, ustalając na zasadzie art. 33 § 3 kk wysokość stawki dziennej na kwotę 100 /stu/ złotych,

- za czyn opisany w pkt. XV na podstawie art. 231 § 2 kk na karę 1 /jednego/ roku pozbawienia wolności,

- za czyn opisany w pkt. XVI na podstawie art. 231 § 2 kk na karę 1 /jednego/ roku i 3 /trzech/ miesięcy pozbawienia wolności,

- na podstawie art. 86 § 1 i 2 kk w zw. z art. 91 § 2 kk w miejsce kar jednostkowych wymierza karę łączną 1 /jednego/ roku i 9 /dziewięciu/ miesięcy pozbawienia wolności, oraz karę łączną grzywny w wymiarze 80 /osiemdziesięciu/ stawek dziennych, ustalając wysokość stawki dziennej na kwotę 100 /sto/ złotych,

- na podstawie art. 69 § 1 i 2 kk oraz art. 70 § 1 pkt.1 kk warunkowo zawiesza wykonanie orzeczonej kary łącznej 1 /jednego/ roku i 9 /dziewięciu/ miesięcy pozbawienia wolności na okres 3 /trzech/ lat tytułem próby,

XVIII. postępowanie karne wobec oskarżonej **A. S.** o czyn zabroniony polegający na tym, że:

w dniu 15 grudnia 2003 roku w Z., będąc członkiem komisji powołanej do odbioru robót wykonanych sposobem zleconym, poświadczyła nieprawdę co do okoliczności mającej znaczenie prawne w ten sposób, że w protokole odbioru robót wykonanych sposobem zleconym z dnia 15 grudnia 2003 roku stwierdziła, iż po zapoznaniu się z dokumentami realizowanych robót i ich zakresem oraz dokonaniem przeglądem, roboty polegające na wymianie ogrodzenia o długości 150 mb zostały wykonane zgodnie z treścią umowy z dnia 3 listopada 2003 roku i jej

warunkami technicznymi, bez usterek, po czym złożyła własnoręczny podpis, podczas, gdy w rzeczywistości według stanu na dzień 15 grudnia 2003 roku przedmiotowe roboty nie zostały jeszcze zakończone, co skutkowało wystawieniem przez P.P.U.H. „M.”, faktury VAT Nr 18/03 z dnia 15 grudnia 2003 roku, w następstwie czego w dniu 19 grudnia 2003 roku Centrum [...] dokonało przelewu na konto wspomnianego Przedsiębiorstwa nienależnej kwoty pieniężnej w wysokości 37 581,08 zł”,

tj. o czyn zabroniony określony w art. 271 § 1 kk:

- umarza na podstawie art. 414 § 1 kpk w zw. z art. 17 § 1 pkt.3 kpk w zw. z art. 1 § 2 kk z uwagi na jego znikomą społeczną szkodliwość”.

Apelacje od tego orzeczenia wnieśli:

Prokurator, na niekorzyść płk. w st. spocz. J. S. od uniewinnienia od zarzutu popełnienia przestępstwa określonego w art. 231 § 2 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. (pkt 1 aktu oskarżenia).

Zarzucając błąd w ustaleniach faktycznych polegający na uznaniu zeznań Z. C. za niewiarygodne, natomiast relacji żołnierzy pracujących na posesji oskarżonego (nie wymienionych z nazwiska – dop. SN) „jako mający charakter pomocniczy”, wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy, we wskazanym zakresie, Wojskowemu Sądowi Okręgowemu w W. do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu apelacji jej autor wskazuje nazwiska świadków, którzy mieli potwierdzić zeznania świadka Z. C.

Obrońcy płk. w st. spocz. J. S. wnieśli apelacje od czynów, za które ich mandant został skazany (od V do XVI pkt.).

Obrońca A. G. zarzuciła:

„ a) naruszenie przepisów postępowania, mające istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, polegające na obrazie art. 413 § 1 pkt 4 k.p.k. oraz art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k., poprzez pominięcie opisu czynów wskazanych w punktach od VI do XIV sentencji zaskarżonego wyroku,

b) naruszenie przepisów postępowania, mające istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, polegające na obrazie art. 424 § 1 pkt 2 k.p.k. poprzez zaniechanie wyjaśnienia w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku przyczyn

przypisania oskarżonemu sprawstwa indywidualnego jako formy zjawiskowej przypisanych mu czynów, przy jednoczesnym odstąpieniu od formuły podżegania, c) naruszenie prawa materialnego, polegające na niewłaściwym zastosowaniu art. 231 § 2 k.k. w zw. z treścią art. 17 § 1 pkt 3 k.p.k. , pomimo, iż stopień społecznej szkodliwości wymienionych czynów był znikomy, d) naruszenie prawa materialnego, polegające na niewłaściwym zastosowaniu art. 231 § 2 k.k. w zw. z art. 26 § 2 k.k. i uznaniu winy oskarżonego, mimo ciążącej na nim kolizji obowiązków”.

Uzasadniając apelację obrońca zakwestionowała odwołanie się Sądu w niektórych przypadkach do opisu czynu zawartego w akcie oskarżenia twierdząc, że jest to niedopuszczalne, zarzuciła nierozważenie, że oskarżony działał w stanie wyższej konieczności (pkt V i VI wyroku) oraz innych form zjawiskowych czynów, przede wszystkim podżegania, jak również ich stopnia społecznej szkodliwości. Obrońca postulowała uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji.

Obrońca Z. P. zarzucił obrazę art. 17 § 1 pkt 3 k.p.k. przez błędną ocenę stopnia społecznej szkodliwości czynów, która jego zdaniem powinna była być uznana za znikomą i w związku z tym postępowanie powinno zostać umorzone.

Apelację złożył też obrońca A. S., w której zarzucił sądowi obrazę art. 424 § 1 k.p.k. przez niewyjaśnienie, czy oskarżona dopuściła się przypisanego jej czynu (art. 271 § 3 k.k.) umyślnie, czy też nieumyślnie – w tym ostatnim przypadku należało oskarżoną uniewinnić.

W konkluzji obrońca wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku dotyczącego bronionej przez niego oskarżonej i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, ewentualnie, po uznaniu, że zebrane dowody są wystarczające, jej uniewinnienie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

1. Apelacja prokuratora okazała się zasadna.

Wojskowy Sąd Okręgowy w W. uniewinniając oskarżonego od zarzutu popełnienia przestępstwa opisanego w pkt. 1 aktu oskarżenia dużo miejsca w swoim uzasadnieniu poświęcił rozważaniom dotyczącym „dowodu z pomówienia” i „zasadzie *in dubio pro reo*”. Było to zbędne, bowiem w sprawie nie przesłuchiwano nikogo, kto odpowiadałby jako współoskarżony o ten sam czyn, jak również nie

analizowano żadnych innych dowodów, poza zeznaniami św. Z. C. Wypowiedzi Sądu dotyczące wskazanych kwestii miały zatem wyłącznie charakter teoretyczny, nie mający żadnego odniesienia do rozpoznawanej sprawy.

Zeznania wymienionego świadka Sąd pierwszej instancji odrzucił ze względu na „jego bezpośrednio zainteresowanie takim właśnie rozstrzygnięciem sprawy, w sytuacji, gdy jego zeznania złożone na tę okoliczność nie zostały wsparte o jakiegokolwiek inne, przekonujące dowody”.

Zacytowane stwierdzenie jest nieprawdziwe i gołosłowne. Nieprawdziwe dlatego, że w postępowaniu przygotowawczym przesłuchano wielu żołnierzy i osób cywilnych pracujących na posesji płk. w st. spocz. J. S. (w apelacji prokurator wymienia st. szer. rez. M. C., szer. M. Z., K. P.), których relacje mogą potwierdzać zeznania Z. C., a do których Sąd w uzasadnieniu nie odniósł się i ich nie analizował, poza tylko arbitralnym stwierdzeniem, że świadkowie ci mieli „interes procesowy odnośnie przerzucania przez nich... ewentualnej odpowiedzialności jedynie na osobę oskarżonego”. Sformułowanie to nie jest jasne, nie wiadomo bowiem, czy Sąd odrzuca relacje tych świadków, jako nieprawdziwe, czy też uznaje je, jak napisał w innym miejscu orzeczenia (s. 34), iż „zeznania pozostałych świadków (jakich?) potwierdziły tylko nie kwestionowaną okoliczność wykonywania przez nich prac budowlanych na prywatnej posesji...”.

Świadkowie, których wymieniono, przy ponownym rozpoznaniu sprawy powinni być zatem szczegółowo przesłuchani, w miarę potrzeby skonfrontowani z oskarżonym, a ocena tych dowodów musi być dogłębnie uzasadniona.

Wojskowy Sąd Okręgowy w W. zbyt powierzchownie, bez głębszej analizy, uznał za niewiarygodne zeznania św. Z. C., a przecież w swoich relacjach świadek ten był konsekwentny. Na rozprawie potwierdził swoje wcześniejsze zeznania, w tym zawarte w protokole konfrontacji z oskarżonym, gdzie podał m.in., że „Po przybyciu na działkę (oskarżonego) pokazał mi dom, który był w stanie surowym i powiedział żebym mu pomógł, czyli wyznaczył żołnierzy ze swojego batalionu do pomocy w pracach budowlanych”.

Wreszcie, Sąd nie odniósł się do innych faktów wynikających z dokonanych ustaleń, takich, jak to, że żołnierze z dowodzonej przez oskarżonego jednostki wojskowej byli nieobecni w służbie, gdyż przebywali na budowie, przez 20 – 60 dni,

każdorzazowo po kilka godzin. Nie rozważono też innych poszlak mogących potwierdzać zeznania św. Z. C., a mianowicie, że oskarżony bywał na budowie, rozmawiał z pracującymi tam żołnierzami wypytywał ich o przebieg służby (św. M. C.) lub wyrażał zdumienie, iż mimo złego stanu zdrowia zostali powołani do wojska (św. M. Z.).

2. Apelacje obrońców są nieuzasadnione.

Co do apelacji adw. A. G.

Zarzut braku opisu czynów VI – XIV jest niezrozumiały, bowiem Wojskowy Sąd Okręgowy z 15 zarzucanych oskarżonemu płk. w st. spocz. J. S. przestępstw przypisał 12, z czego 3 zmodyfikował, dając im inny opis niż ten, który sformułowano w śledztwie, natomiast w 9 przypadkach przyjął jego brzmienie i kwalifikację prawną, jak w akcie oskarżenia. Obrońca, co prawda kwestionuje możliwość przyjęcia przez sąd, bez zmiany opisu czynu proponowanego w akcie oskarżenia, ale twierdzenia tego, które jest oczywiście błędne, w ogóle nie uzasadnia.

Wbrew zatem zarzutom apelacji nie doszło do obrazy art. 413 § 1 pkt 4 k.p.k., ani też art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k.

Bezzasadny jest też zarzut obrazy art. 424 §1 pkt 2 k.p.k. przez „zaniechanie wyjaśnienia”, czy zachowanie osk. J. S. nie było podżeganiem. Jest to zarzut z jednej strony niejasny, bowiem może sugerować, że obrońca dopatruje się w zachowaniu oskarżonego tej formy zjawiskowej czynów, z drugiej zaś bezprzedmiotowy, bowiem nie wiadomo z czego taki obowiązek dla Sądu miałby wynikać, bowiem nie było takiej sugestii w oskarżeniu, ani też nie zostało mu to „podpowiedziane” w wystąpieniu obrońcy. Podobnie rzecz wygląda, jeżeli chodzi o stopień społecznej szkodliwości przypisanych oskarżonemu czynów. Kwestionując ich zasadność stwierdza się bowiem tylko tyle, że skazanie nastąpiło „pomimo iż stopień społecznej szkodliwości czynów był znikomy”. Twierdzenie to nie zostało w żaden sposób uzasadnione.

Apelacja zawiera szereg niejasnych zwrotów i pytań, które nie wiadomo do kogo są adresowane, bowiem nie zawierają one rozwinięcia w postaci stosownej argumentacji. Ilustracją tego stwierdzenia może być następujący zwrot: „Pierwsze pytanie jakie należy sobie zadać oceniając zaskarżony wyrok...”.

„Pytań” takich i sygnalizowanych kwestii jest więcej i dotyczyły one: rzekomego działania oskarżonego w stanie wyższej konieczności, rozkazu, współsprawstwa „lub innej formy zjawiskowej zaistniałej sytuacji”, rozumienia w świetle art. 231 k.k. zwrotu „działa na szkodę”. Wywołane zagadnienia nie zostały w żaden sposób uzasadnione, nie wiadomo zatem, jak należałoby się do nich odnieść w postępowaniu odwoławczym.

Tymczasem, Wojskowy Sąd Okręgowy obszernie, na kilkudziesięciu stronach, uzasadnił przyjęty przez siebie stan faktyczny sprawy dotyczący działania płk. w st. spocz. J. S. na rzecz instytucji i osób prywatnych, którym przez swą działalność przysporzył korzyści majątkowej lub osobistej. Ocena ta została przekonująco uargumentowana i w związku z tym musi pozostać pod ochroną art. 7 k.p.k.

Co do apelacji adw. Z. P.

Obrońca nie kwestionuje dokonanych przez Wojskowy Sąd Okręgowy ustaleń faktycznych, a jedynie ocenę stopnia społecznej szkodliwości przypisanych oskarżonemu czynów. Powołuje się na przedstawioną Sądowi pierwszej instancji dokumentację, pisma płk. w st. spocz. J. S. do podległych komórek organizacyjnych, w których zwracał uwagę na bezwzględną potrzebę przestrzegania przepisów oraz kierowania się w swoich działaniach dobrem Garnizonu, którego był dowódcą. Wreszcie, obrońca wskazuje na dotychczasową nienaganną służbę oskarżonego oraz niewielkie negatywne konsekwencje finansowe jego działalności, która została uznana za przestępcze.

Nie kwestionując zasadności części wskazanych w apelacji okoliczności, które niewątpliwie łagodziły stopień społecznej szkodliwości czynów przypisanych oskarżonemu, a zwłaszcza motywację działania sprawcy (w niektórych przypadkach) oraz rozmiar wyrządzonej szkody niektórymi czynami, obrońca pomija inne aspekty sprawy.

I tak, obrońca nie zauważa, że w odniesieniu do siedmiu czynów (z reguły mniejszej wagi) Sąd przyjął konstrukcję ciągu przestępstw (art. 91 k.k.), a to mogło stanowić powód do nadzwyczajnego obostrzenia kary. Najistotniejszym jednak czynnikiem przesądzającym o niemożności umorzenia postępowania z uwagi na znikomo społeczną szkodliwość czynów był fakt popełnienia w zbiegu

kumulatywnym przez oskarżonego (dotyczy występków dokonanych w celu osiągnięcia korzyści osobistej) innego jeszcze przestępstwa, zagrożonego karą pozbawienia wolności od 6 miesięcy do 8 lat, a mianowicie poświadczenia nieprawdy w dokumencie – art. 271 § 3 k.k.

Nie uwzględniając wniosku obrońcy należało wziąć pod uwagę również okoliczności popełnionych przestępstw oraz niebagatelną ilość przypisanych oskarżonemu czynów.

Co do apelacji obrońcy A. S.

Przestępstwa przypisanego oskarżonej nie można popełnić nieumyślnie, a zatem rozważania Sądu dotyczące rodzajów winy byłyby bezprzedmiotowe.

Oskarżonej przypisano, że poświadczyła nieprawdę co do okoliczności mających znaczenie prawne podpisując dokument stwierdzający wykonanie zleconych prac, bez sprawdzenia, czy roboty te zostały w rzeczywistości wykonane. Jest to okoliczność nie budząca wątpliwości, bowiem nie zaprzeczali jej ani oskarżona, ani autor apelacji. Sąd przyjął, że A. S. postępując w sposób opisany w zarzucie godziła się z tym, że dopuszcza się „fałszerstwa intelektualnego” i pogląd ten, w świetle ustaleń, powinien być uszanowany.

Wywody obrońcy, że zachowanie oskarżonej należało ocenić jako mające „charakter nieumyślny, w formie niedbalstwa”, nie znajdują potwierdzenia w faktach.

Mając powyższe okoliczności na uwadze orzeczono, jak na wstępie.